

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 1/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

· 1.1 Productidentificatie

· **Handelsnaam:** MC-RIM PW 201

· **Artikelnummer:** 617

· **1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· **Toepassing van de stof / van de bereiding** Betonspatel
Gebruiksklare mortel

· 1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

· **Fabrikant/leverancier:** MC-Bouwchemie
Het Eek 9b
NL-4004 LM Tiel
Tel.: +31(0)344 - 633700

· **inlichtingengevende sector:** Afdeling produktveiligheid
msds@mc-bauchemie.com

· **1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen:** Centre Antipoisons
(+32) 070 245 245
Telefon: +49 / (0)700 24112112 (MCR)
Tel.: +1 872 5888271 (MCR)

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

· 2.1 Indeling van de stof of het mengsel

· **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Skin Irrit. 2 H315 Veroorzaakt huidirritatie.

Eye Dam. 1 H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

STOT SE 3 H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

· 2.2 Etiketteringselementen

· **Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Het product is geclassificeerd en geëtiketteerd volgens de CLP-verordening.

· **Gevarenpictogrammen**

GHS05 GHS07

· **Signaalwoord**

Gevaar

· **Gevaaraanduidende componenten voor de etikettering:**

cement, portland, chemicaliën
Verbrande olieschalie
Vlieg Portlandcement

(Vervolg op blz. 2)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 2/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 1)

- **Gevarenaanduidingen** H315 Veroorzaakt huidirritatie.
H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.
H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
- **Veiligheidsaanbevelingen** P261 Inademing van stof/rook/gas/nevel/damp/
sputnevel vermijden.
P305+P351+P338 BIJ CONTACT MET DE OGEN: voorzichtig
afspoelen met water gedurende een aantal
minuten; contactlenzen verwijderen, indien
mogelijk; blijven spoelen.
P310 Onmiddellijk een ANTIGIFCENTRUM/arts
raadplegen.
P321 Specifieke behandeling vereist (zie op dit
etiket).
P362+P364 Verontreinigde kleding uittrekken en wassen
alvorens deze opnieuw te gebruiken.
P403+P233 Op een goed geventileerde plaats bewaren. In
goed gesloten verpakking bewaren.
- **2.3 Andere gevaren**
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

- **3.2 Mengsels**
- **Beschrijving:** Mengsel bestaande uit hierna genoemde stoffen.

· **Gevaarlijke inhoudstoffen:**

CAS: 14808-60-7 EINECS: 238-878-4	kwarts (SiO ₂) stof waarvoor binnen de Gemeenschap een blootstellingsgrens op de werkvloer geldt	50-70%
CAS: 65997-15-1 EINECS: 266-043-4	cement, portland, chemicaliën Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335	≥20-≤30%
CAS: 93685-99-5 Reg.nr.: 01-2119703178-42- 0000	Verbrande olieschalie STOT RE 2, H373; Eye Dam. 1, H318; STOT SE 3, H335	≥3-<10%
CAS: 68475-76-3	Vliegas Portlandcement Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335	≥1-<1,5%

- **aanvullende gegevens:** De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de
mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

- **4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**
- **Na het inademen:** Voor verse lucht zorgen.
- **na huidcontact:** Onmiddellijk met water en zeep afwassen en goed naspoelen.

(Vervolg op blz. 3)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 3/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

- (Vervolg op blz. 2)
- **Na oogcontact:** Ogen bij geopend ooglid een aantal minuten met stromend water spoelen
 - **Na inslikken:** Medische behandeling inschakelen.
Mond spoelen en overvloedig water drinken.
Deskundige medische behandeling inschakelen.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

- **5.1 Blusmiddelen**
- **Geschikte blusmiddelen:** Brandblusmaatregelen op omgeving afstemmen.
- **5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **5.3 Advies voor brandweerlieden**
- **speciale beschermende kleding:** Geen bijzondere maatregelen nodig.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

- **6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures** Niet nodig.
- **6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen:** Geen speciale maatregelen noodzakelijk.
- **6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:** Mechanisch opnemen.
- **6.4 Verwijzing naar andere rubrieken** Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.
Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.
Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

- **7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel** Stofvorming vermijden.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:** Geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.

(Vervolg op blz. 4)

BE

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 4/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 3)

- 7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:** Geen bijzondere eisen.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:** Tanks ondoordringbaar gesloten houden.
- **Opslagklasse:** 13

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

· 8.1 Controleparameters

- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de arbeidsruimte in acht genomen moeten worden:**

CAS: 14808-60-7 kwarts (SiO₂)

VL	Lange termijn waarde: 0,1 0,05* mg/m ³ C;poussières alvéolaires, *à partir du 01.09.25
----	--

CAS: 65997-15-1 cement, portland, chemicaliën

VL	Lange termijn waarde: 1 mg/m ³ poussières alvéolaires
----	---

· DNEL's

CAS: 65997-15-1 cement, portland, chemicaliën

Inhalatief	DNEL	1 mg/m ³ (ArL)
------------	------	---------------------------

CAS: 93685-99-5 Verbrande olieschalie

Inhalatief	DNEL	0,233 mg/m ³ (ArL)
------------	------	-------------------------------

· PNEC's

CAS: 93685-99-5 Verbrande olieschalie

PNEC	100 mg/l (BEL)
	0,002 mg/l (Mew)
	0,02 mg/l (Zoetwater)

- **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.

· 8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

- **Passende technische maatregelen** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **Individuele beschermingsmaatregelen, zoals persoonlijke beschermingsmiddelen**
- **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:** Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en diervoeder. Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Vóór de pauze en aan het einde van het werk handen wassen. Aanraking met de ogen en de huid vermijden.

(Vervolg op blz. 5)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 5/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 4)

· **Bescherming van de ademhalingswegen**

Wear respiratory protection in case of insufficient ventilation. The selection of respirators (EN 14387) must be based on the known or anticipated exposure concentrations, the hazards of the product and the occupational exposure limits (section 8.1) of the respirator in question.

Particle filter PP1: Inert substance; P2, P3: Hazardous substances Provide adequate ventilation. This can be achieved by local exhaust ventilation or general exhaust ventilation.

(EN 689 - Methods for determining inhalation exposure)

This applies especially at the mixing or stirring place.

If this is not sufficient to keep the concentration below the occupational exposure limit, provide respiratory protection.

· **Bescherming van de handen**

Veiligheidshandschoenen.

Bij keuze van het handschoenmateriaal dient men rekening te houden met de penetratietijden, de permeatiegraden en de juiste degradatie.

Na het gebruik van handschoenen huidreinigingsmiddel en huidverzorgingsmiddel gebruiken.

· **Handschoenmateriaal**

Handschoenen uit dikke stof. STANDARD EN 374.

De keuze van een geschikte handschoen is niet alleen afhankelijk van het materiaal, maar ook van andere kwaliteitskenmerken en verschilt van fabrikant tot fabrikant. Aangezien het product uit meerdere stoffen is samengesteld, is de duurzaamheid van de handschoenmaterialen niet vooraf berekenbaar en moet derhalve vóór het gebruik worden getest.

· **Doordringingstijd van het handschoenmateriaal**

De precieze doorbraaktijd moet worden opgevraagd bij de fabrikant van de beschermende handschoen en moet in acht worden genomen.

· **Bescherming van de ogen/het gezicht**

Schutbril.

· **Lichaamsbescherming:**

Draag geschikte beschermende arbeidskleding.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

· **9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

· **Algemene gegevens**

· **Kleur:**

grijs

· **Geur:**

reukloos

· **Smeltpunt/vriespunt**

niet bepaald

· **Kookpunt of beginkookpunt en kooktraject**

2230 °C (CAS: 14808-60-7 kwarts (SiO₂))

· **Vlampunt:**

niet bruikbaar

· **pH**

Niet bruikbaar.

· **Viscositeit**

· **Kinematische viscositeit**

Niet bruikbaar.

· **dynamisch:**

Niet bruikbaar.

(Vervolg op blz. 6)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 6/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 5)

- **Oplosbaarheid**
- **Water:** niet oplosbaar
- **Stoomdruk bij 1732 °C:** 13,5 hPa (CAS: 14808-60-7 kwarts (SiO₂))
- **Dichtheid en/of relatieve dichtheid**
- **Dichtheid bij 20 °C:** 2,73 g/cm³
- **Deeltjeskenmerken** Zie sectie 3.

- **9.2 Overige informatie**
- **Voorkomen:**
- **Vorm:** Poeder
- **Belangrijke gegevens over de gezondheids- en milieubescherming en over de veiligheid**
- **Zelfontbrandingstemperatuur:** Het produkt is niet uit zichzelf ontbrandend.
- **Ontploffings eigenschappen:** Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk.

- **Informatie inzake fysische gevarenklassen**
- **Ontploffbare stoffen** verval
- **Ontvlambare gassen** verval
- **Aerosolen** verval
- **Oxiderende gassen** verval
- **Gassen onder druk** verval
- **Ontvlambare vloeistoffen** verval
- **Ontvlambare vaste stoffen** verval
- **Zelfontledende stoffen en mengsels** verval
- **Pyrofore vloeistoffen** verval
- **Pyrofore vaste stoffen** verval
- **Voor zelfverhitting vatbare stoffen en mengsels** verval
- **Stoffen en mengsels die in contact met water ontvlambare gassen ontwikkelen** verval
- **Oxiderende vloeistoffen** verval
- **Oxiderende vaste stoffen** verval
- **Organische peroxiden** verval
- **Bijtend voor metalen** verval
- **Ongevoelig gemaakte ontploffbare stoffen** verval

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

- **10.1 Reactiviteit** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **10.2 Chemische stabiliteit**
- **Thermische ontbinding / te vermijden omstandigheden:** Geen ontleding bij gebruik volgens voorschrift.
- **10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties** Geen gevaarlijke reacties bekend.
- **10.4 Te vermijden omstandigheden** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

(Vervolg op blz. 7)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 7/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 6)

- **10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten:** Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

- **11.1 Informatie over gevarenklassen als omschreven in Verordening (EG) nr. 1272/2008**
- **Acute toxiciteit** Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

· Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:

CAS: 65997-15-1 cement, portland, chemicaliën

Dermaal LD50 2000 mg/kg (Kaninchen)

Inhalatief LC50/4 h 5 mg/l (Ratte)

CAS: 93685-99-5 Verbrande olieschalie

Oraal LD50 >2000 mg/kg (Ratte)

Inhalatief LOAEL 0,000699 mg/l (ArL)

- **Primaire aandoening:**
- **Huidcorrosie/-irritatie** Veroorzaakt huidirritatie.
- **Ernstig oogletsel/oogirritatie** Veroorzaakt ernstig oogletsel.
- **Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid** Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
- **Mutageniteit in geslachtscellen** Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
- **Carcinogeniteit** Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
- **Giftigheid voor de voortplanting** Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
- **STOT bij eenmalige blootstelling** Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
- **STOT bij herhaalde blootstelling** Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
- **Gevaar bij inademing** Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

· 11.2 Informatie over andere gevaren

· Hormoonontregelende eigenschappen

CAS: 128-37-0 2,6-Di-tert-butyl-p-cresol

Lijst II

BE

(Vervolg op blz. 8)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 8/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 7)

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

· 12.1 Toxiciteit

· Aquatische toxiciteit:

CAS: 93685-99-5 Verbrande olieschalie

EC50/72h 82,7 mg/l (Selenastrum capricornutum)

LC50/96h >100 mg/l (Fisch)

EC50/48h >100 mg/l (Daphnia magna)

NOEC >100 mg/l (Fisch)

· 12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· 12.3 Bioaccumulatie

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· 12.4 Mobiliteit in de bodem

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

· 12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

· PBT:

Niet bruikbaar.

· zPzB:

Niet bruikbaar.

· 12.6 Hormoonontregelende eigenschappen

Zie hoofdstuk 11 voor meer informatie over hormoonontregelende eigenschappen.

· 12.7 Andere schadelijke effecten

· Verdere ecologische informatie:

· Algemene informatie:

Niet onverdund of in grote hoeveelheden lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in de riolering.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

· 13.1 Afvalverwerkingsmethoden

· Aanbeveling:

Mag niet tesamen met huisvuil gestort worden of in de riolering komen.

· Europese afvalcatalogus

17 00 00 BOUW- EN SLOOPAFVAL (INCLUSIEF AFGEGRAVEN GROND VAN VERONTREINIGDE LOCATIES)

17 01 00 beton, stenen, tegels en keramische producten

17 01 01 beton

HP4 Irriterend - huidirritatie en oogletsel

HP5 Specifieke doelorgaantoxiciteit (STOT)/Aspiratietoxiciteit

· Niet gereinigde verpakkingen:

· Aanbeveling:

Niet besmette verpakkingen kunnen een recycling ondergaan.

BE

(Vervolg op blz. 9)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 9/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 8)

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

· 14.1 VN-nummer of ID-nummer	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	vervalt
· 14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	vervalt
· 14.3 Transportgevaarenklasse(n)	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	
· klasse	vervalt
· 14.4 Verpakkingsgroep:	
· ADR, IMDG, IATA	vervalt
· 14.5 Milieugevaren:	
· Marine pollutant:	Neen
· 14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker	Niet bruikbaar.
· 14.7 Zeevervoer in bulk overeenkomstig IMO-instrumenten	Niet bruikbaar.
· VN "Model Regulation":	vervalt

RUBRIEK 15: Regelgeving

· 15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel	Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
· Richtlijn 2011/65/EU betreffende beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur - Bijlage II	geen der bestanddelen staat op de lijst.
· VERORDENING (EU) 2019/1148	
· Bijlage I - PRECURSOREN VOOR EXPLOSIEVEN WAARVOOR EEN BEPERKING GELDT (Bovengrenswaarde ten behoeve van vergunningverlening op grond van artikel 5, lid 3)	geen der bestanddelen staat op de lijst.
· Bijlage II - PRECURSOREN VOOR EXPLOSIEVEN DIE MOETEN WORDEN GEMELD	geen der bestanddelen staat op de lijst.
· Verordening (EG) nr. 273/2004 inzake drugsprecursoren	geen der bestanddelen staat op de lijst.
· Verordening (EG) Nr. 111/2005 houdende voorschriften voor het toezicht op de handel tussen de Gemeenschap en derde landen in drugsprecursoren	geen der bestanddelen staat op de lijst.

(Vervolg op blz. 10)

BE SURE. BUILD SURE.

Bladzijde: 10/10

Veiligheidsinformatieblad volgens 1907/2006/EG, Artikel 31

datum van de druk: 10.12.2024 Versienummer 41 (vervangt versie 40)

Herziening van: 07.12.2024

Handelsnaam: MC-RIM PW 201

(Vervolg op blz. 9)

· 15.2

Chemische veiligheidsbeoordeling:

Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

RUBRIEK 16: Overige informatie

De gegevens baseren op de momentele stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van producteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

· **Relevante zinnen**

H315 Veroorzaakt huidirritatie.

H318 Veroorzaakt ernstig oogletsel.

H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.

H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.

· **Blad met gegevens van de afgifte-sector**

Technische afdeling

· **Datum van de vorige versie:**

14.10.2021

· **Versienummer van de vorige versie:**

40

· **Afkortingen en acroniemen:**

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Skin Irrit. 2: Huidcorrosie/-irritatie – Categorie 2

Eye Dam. 1: Ernstig oogletsel/oogirritatie – Categorie 1

STOT SE 3: Specifieke doelorgaantoxiciteit bij eenmalige blootstelling – Categorie 3

STOT RE 2: Specifieke doelorgaantoxiciteit bij herhaalde blootstelling – Categorie 2

· * Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd